

Vi Andre derimod, som ikke have den Feil at være i den Grad forud indtagne derfor, kunne med mere Nøilighed tage Sagen i Diefyn fra en anden Side, nemlig fra den økonomiske, og det er jo i Særdeleshed den, som vi her have med at bestille. Desuden er det heller ikke afgjort, at vi skulle have Krig i den nærmeste Tid. Jeg tror, at den ærede Regjering tidligere har beroliget os i saa Henseende, og derfor forekommer det mig, at vi meget godt kunne vente med Bevillingen af de 5 Kanoner til næste Aar eller til, hvad der jo ikke varer saa længe, Rigsdagen kommer sammen paany. Jeg mener derfor, at vi ikke skulle indlade os derpaa for Diebliffet. Jeg vil endnu blot forklare, at jeg netop har tiltraadt Forslaget under Nr. 59, fordi jeg da desto bedre kan stemme imod Forslaget under Nr. 62. — Om de andre Forslag finder jeg ingen Anledning til at udtale mig, men naar vi nu kunne — som man siger — holde Dreene stive med Hensyn til disse betydelige Summer til Kanoner, kunne vi være desto mere villige imod de Personer, som berøres af Uendningsforslagene om Premierlieutenanterne af den høitærede Minister, idet vi stemme for de principale Forslag.

Fugen: Jeg vilde gjerne berigtige en Feil eller maaske en Utydelighed, som jeg mulig kan have gjort mig skyldig i, og hvorpaa jeg er bleven opmærksom ved de Udtalelser, vi nu hørte af den ærede sidste Tale. Det ærede Medlem udtalte, at jeg skulde have sagt, at Artilleriet eller Kanonerne skulde have sagt deres sidste Ord. Det tror jeg ikke, jeg har sagt. Jeg kjender meget godt det Skjts, som er endnu stærkere end de Kanoner; der bruges paa Søforterne, og som er indført i den nyere Tid, nemlig den engelske 35 Løis Kanon; jeg kjender maaske bedre dertil end det ærede Medlem. Min Fremstilling gif derimod kun ud paa at vise, at man med Hensyn til de Kanoner, hvormed der er Tale i den Plan, som er lagt for Bestyningen af vore Søforter, mente at være kommen til et endeligt Resultat. Jeg har ikke havt Artilleriet i Almindelighed for Øie, men jeg har kun villet tale om den Plan, som er lagt for Søforterne og den 11 Løis Linnemans Kanon, hvormed her har været Tale.

Winther: Jeg turde maaske gjøre en lille Bemærkning. Det forekommer mig næsten at være Synd af den ærede sidste Tale, naar han sagde, at han vidste bedre Bessed om Kanonerne end jeg, thi jeg havde lige i Forveien sagt, at jeg aldeles ikke var sagkyndig i disse Ting. Det synes mig altsaa, at denne Bemærkning slet ikke burde være fremkommen imod det, som jeg havde sagt, men forresten havde jeg dog ikke misforstaaet det ærede Medlem. Det var naturligvis kun med Hensyn til det, hvormed der her er Tale, at han udtalte sig. Jeg har ogsaa læst, at der er Ka-

noner, som ere større end de her omhandlede Kanoner.

Dvermoes: Jeg vil blot i al Korthed tillade mig at sige min Ubefaling til de andre, der allerede ere komne til Orde med Hensyn til enkelte af de foreliggende Forslag; det ene er det under Nr. 56, vedrørende Forsærbigelsen af Bagladerifler, idet jeg tror, at det ærede Udvalgs Fler-tal der virkelig er noget for karrigt. Naar man tidligere har sagt, at man vilde stræbe hen til en Beholdning af 45,000 Bagladerifler, saa maa man endelig ikke tro, at denne Beholdning er rigelig for en Hær med 30 til 40 Batailloner. Jeg veed meget vel, at naar vi regne 30 Batailloner, er denne Beholdning nok til den første Forsyning og Lidt til Reserven; men saaledes som Forholdene have udviklet sig i den senere Tid, bliver det paa Grund af den Mængde Saarede, man faar, og som følge deraf den store Mængde Baaben, der gaar bort, ganske nødvendigt at sørge for at have større Beholdning end tidligere. Det er ogsaa det Forhold, der har udviklet sig i alle de Lande, hvor man efterhaanden har anskaffet sig Bagladebaaben, og hvor man sandelig ikke lader sig nøie med saa ringe en Reserve, som vi have. Der er et Spørgsmaal til, som jeg ikke tror er draget frem ved tidligere Leilighed, og det er det, at samtidig med, at man forsyner Hæren med disse Rifler og sørger for at have en Reserve, er der ogsaa et andet Punkt, hvor man bruger et ikke ringe Antal Geværer; det er nemlig til de forskjellige Gold Mandstabs, som skulle uddannes. Naar de Herrer ville se hen til Erfaringen, vi have fra vore sidste Krige, saa ville De bemærke, at en stor Del Baaben gaar med til Indøvelsen af Rekruter. Det gaar ikke an i Krigstid at gjøre, saaledes som man f. Ex. nu gjør, nemlig at give Rekruterne i det Mindste en Tid et andet Baaben; det gjælder om saa hurtigt som mulig at faae dem uddannede, og navnlig at faae dem lært Brugen af det Gevær, de skulle anvende mod Fjenden; thi Verdom paa et andet Gevær nytter ikke Meget, selv om dette Gevær er den til Bagladeriffel forandrede Lapriffel; Mechanismen og Ladningsgrebene ere anderledes, saa at man maa begynde forfra, naar man skal lære Mandstabskabet at bruge det andet Gevær. Jeg skal derfor paa det Barmeste anbefale ikke at følge Fler-tallet men Mindretallet med Hensyn til denne Bevilling. Vi ville dog komme til denne Anskaffelse inden en kort Tidsfrist, og jeg ser ikke, hvorfor man skal lade Hæren mangle en Baabenreserve, som er nødvendig, især da vi jo ikke disponere over saa store Fabrikker, at vi i paafølgende Tilfælde kunne udvide Fabrikationen saaledes, at de præstere det Lo- til Tredebblatte af, hvad de under almindelige Forhold gjøre. — Jeg skal fremdeles tillade mig et Par Ord med Hensyn til Uendningsforslaget under Nr. 60. Det forekom-